

Birger – det lilla Storsjöodjuret hjälper Östersunds kommun att skapa vattensmarta barn

Söndag den 19 november är FN:s världstoalettidag – en global satsning för att öka medvetenheten om avlopp och vattenkvalitet. För kommunerna runt Storsjön innebär dagen startskottet för en gemensam satsning på vattensmarta barn – med hjälp av det lilla Storsjöodjuret Birger.

Vatten Östersund vill skapa möjligheter för förskolepersonal att lyfta vattnets betydelse och kunna prata med barn om frågan på ett sätt som barnen kan relatera till. Birgers hem är Storsjön och med denna kampanj vill vi berätta om hur Birgers hem påverkas ifall vi spolar ner fel saker i avloppet. Kampanjmaterialet med Birger – det lilla Storsjöodjuret, är framtaget tillsammans med Birgers skapare, Anders Nilsson och Sara Strömberg. Som fördjupning, för de förskolelärare som vill veta lite om vatten och avlopp i Östersund, skickar vi även med broschyren "Värt att veta om vatten".

I Sverige kan vi spola ner toapapper i toaletten, men tyvärr slinker även hushållspapper, våtservetter, pappersnäsdukar, mediciner, mensskydd, tops och kemikalier lätt ner i toalettstolen. Detta innebär en ökad risk för avloppsstopp och översvämningar samt bidrar till en försämrad vattenkvalitet. Varje år spolar Östersundsborna ner ca 55 000 kg skräp i avloppet. Detta ställer till besvär i ledningar, pumpstationer och reningsverk. Dessutom går det åt mycket energi för att rena avloppsvattnet - alldeles i onödan.

Bara kiss, bajs och toapapper i toaletten, tack!

Kommunerna runt Storsjön har tillsammans tagit fram en kort film med Birger, ni hittar den på www.ostersund.se/birger (under "Var rädd om vårt gemensamma vatten"). I filmen får vi följa med Birger till reningsverket. Tanken med filmen är att väcka en nyfikenhet hos barnen. Vi tror att filmen passar bäst för de äldre barnen (4–6 år). Titta på filmen tillsammans och diskutera gärna i mindre grupp om vad som hände i filmen. Ställ frågor till barnen! Exempelvis:

- Birger bor i Storsjön. Kan ni komma på några fler djur eller växter som bor i Storsjön?
- Vad kan hända med Birgers hem, Storsjön, om man spolar ner fel saker i avloppet?
- I filmen ser vi att Birger arbetar på avloppsreningsverket. Vad är ett avloppsreningsverk för något?
- Vilka saker ska man inte spola ned i avloppet? Varför?
- Vilka saker får man spola ned i toaletten?

Experimentera!

Genom ett enkelt experiment kan barnen ta reda på hur olika sorters papper fungerar. Fyll några stora glas (nån form av genomsiktig behållare) med vatten. Stoppa ned olika sorters papper (toapapper, pappershanddukar, tvättlappar, våtservetter) och rör om. Som ni ser kommer bara toapapperet att lösa upp sig. Diskutera i gruppen vad som händer om man spolat ned de olika papperen i toaletten. Vad händer med papperen på vägen till reningsverket?

Illustrera

Varje förskoleavdelning får varsin affisch med Birger. Titta gärna på bilden tillsammans och låt barnen beskriva vad de ser. Diskutera gärna vidare:

- Hur vill barnen att Storsjön ska se ut i framtiden?
- Vad kan vi göra så att sjön får vara ren och fin även i framtiden? Hur kan vi hjälpa Birger att få en ren sjö att bo i?

Låt barnen illustrera hur de tycker att en ren och fin sjö ska se ut. Om ni vill så lägg gärna ut barnens alster på Pluttra – på så vis kan vi även nå föräldrarna med detta budskap! Om ni använder andra kanaler, exempelvis Instagram för att visa upp vad ni arbetar med, tagga gärna bilderna med #vattensmartabarn.

Vatten Östersund tar tacksamt emot bilder på ert arbete och, om vi får, lägger ut på kommunens hemsida! Skicka dom till: vattenskolan@ostersund.se Vem vet, kanske Birger kommer på besök nån dag för att titta lite närmare på bilderna?!

Kontakt

Har ni frågor eller funderingar kring materialet så hör gärna av er till Vatten Östersund på mejladress: vattenskolan@ostersund.se